

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Termin hvori undervisningen afsluttes: Maj-juni 2018
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	MNI – Mathias Reichert Rasmussen TPE – Tila Pedersen (pædagogikumkandidat hos Mathias) MHE – Maja Henningsen LSC – Lise Schleemann (pædagogikumkandidat hos Maja)
Hold	17dana4

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Forløb om novellen - MHE
Titel 2	Avisjournalistik - MHE
Titel 3	Autofiktion - MHE
Titel 4	Sprog og magt - MHE
Titel 5	Dokumentarfilm - MHE
Titel 6	Det moderne gennembrud - MHE
Titel 7	Repetition - MHE
Titel 8	Intro – tekst og gerne – MNI
Titel 9	Lyrisk – et grundforløb – MNI
Titel 10	Retorik - MNI
Titel 11	Argumentation – at argumentere for et synspunkt - MNI
Titel 12	Litteraturhistorisk forløb – Fra Middelalder til Romantik – MNI
Titel 13	Menneske, maskine og metropol (storby) - MNI

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Forløb om novellen
<p>Indhold</p>	<p>Tekster/levende billeder/analyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adda Djørup: ”Vesterhavet”(2015) • Helle Helle: ”Roligt ungt par” (1996) • Henrik Pontoppidan: ”Ane-Mette” (1887) • Klaus Rifbjerg: ”Hm” (1964) • Pia Juul: ”Alle kan ro” (2008) • Peter Adolphsen: ”Madeleine. Lille trist roman” (1996) • Tove Ditlevsen: ”Vorherrebevares” (1948) • Tv-serien <i>How I met your mother</i> – afsnittet ”The ashtray” (fokus på den upålidelige fortæller) • Værk: Naja Marie Aidt: <i>Bavian</i> (2006) <p>Baggrund/teori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ole Schultz Larsen: iBogen <i>Håndbog til danske</i>, Systeme: <ul style="list-style-type: none"> 3.1 > Afsnittet ”Tid og miljø” samt ”Personkarakteristik” 3.2 > Afsnittet ”Komposition” 3.3 > Afsnittet ”Fortælleren” 3.4 > Afsnittet ”Fremstillingsformer” 3.5 > Afsnittet ”Tema” 3.6 > Afsnittet ”Novelle” <p>Øvrigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analysevejledning i <i>Håndbog til dansk</i> • Karen Syberg: ”Jeg har forsøgt at skrive om de svære ting” (Interview med Naja Marie Aidt), Information, 03.05.2006 • Uddrag af P1-udsendelse: <i>Masterclasses: ”Adda Djørup – novellen”</i>, 10. maj 2017
<p>Omfang</p>	<p>Anvendt uddannelsestid 30 lektioner</p>
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på novellen som genre samt om forskelle mellem den klassiske og den moderne novelle. • Introduktion til analyse og fortolkning af episke tekster, herunder fokus på: tid, miljø, personkarakteristik, komposition, fortællerforhold, fremstillingsformer, tematik.
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Gruppearbejde, læreroplæg, kursistfremlæggelser, it-øvelser, skriveøvelser</p>

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Avisjournalistik
Indhold	<p>Tekster/analyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anders L. Schmidt og Nilas N. Heinskou: ”Børneflokk levede i årevis et uhumsk liv”, Politiken 3. marts 2010 • Henrik Bay og Line Vaaben Vennekilde: ”Hævnens pris – Vi har været ude hos Knud. Vi kom op at slås”, Politiken, 8. januar 2004 • Herman Bang: ”Branden”, Nationaltidende, 4. oktober 1884 • Mette Stender Pedersen og Jakob Skaaning: ”Voldsom brand i Experimentarium”, www.dr.dk, 27. april 2015 • Ritzau: ”15-årig dræbt af haj: Snorklede få meter fra kysten”, 15. juli 2013 • Torben Rask Laursen og Marie Lade: ”Sexmisbrug af far – sparket af søskende”, Ekstra Bladet, 27. februar, 2010 <p>Baggrund/teori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Birgit Martha Bruun og Nanna Christensen: ”Fakta- og fiktionskoder i fortællende journalistik, www.dansksiderne.dk • Henning Olsson og Henrik Poulsen: <i>Ryd forsiden</i>, Dansk lærerforening, 1995, s. 17-22, 28-31 • Hjemmesiden <i>Avisen i undervisningen</i>: http://aiu.dk/mediehandbogen/medier/genrer www.aiu.dk/mediehandbogen/medier/genrer/reportage/ • Ole Schultz Larsen: iBogen <i>Håndbog til dansk</i>, Systime: 5.1> kapitlet Avisjournalistik (ikke afsnittene ”Nyhedsjournalistik”, ”Meningsjournalistik”, ”Servicejournalistik”) <p>Øvrigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analysevejledning i <i>Håndbog til dansk</i>
Omfang	Anvendt uddannelsestid 20 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Avisformater • Nyhedens kendetegn, herunder nyhedskriterier • Nyhedstrekanten • Nyhedsbehov • Vinkling • Fortællende journalistik; feature og reportage • Dramatrekanten • Fakta- og fiktionskoder
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, læreroplæg, kursistfremlæggelser, it-øvelser, skriveøvelser

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 3	Autofiktion
Indhold	<p>Tekster/levende billeder/analyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caspar Eric: ”Jeg vågner alene i sengen” (2014) • Caspar Eric: ”Digt om 9/11” (2014) • Jens Blendstrup: <i>Gud taler ud</i> (2006) (uddrag) • Tv-serien <i>Klovn</i>, afsnittet ”Nina, Kære Nina” • Værk: Knud Romer: <i>Den som blinker er bange for døden</i> (2006) <p>Baggrund/teori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret PowerPoint (baseret på teori fra hhv.: Claus Christensen og Peter Jensen: <i>Livsværk – Det selvbiografiske i ny dansk litteratur</i>, Dansk lærerforenings Forlag, 2012 samt Poul Behrendt og Mads Bunch: <i>Selvførelt – Autofiktioner på tværs: prosa, lyrik, teater, film</i>, Dansk lærerforenings Forlag, 2015) <p>Øvrigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anne-Mette Gregers: ”Flash! Casper med ny blondine”, Ekstra Bladet, 28. august 2006 (brugt som paratekst til <i>Klovn</i>) • Carsten Andersen: ”Guds søn taler ud”, Politiken, 24. november 2004 (brugt som paratekst til uddrag af <i>Gud taler ud</i>) • Georg Græsholt: ”Åbent brev til Romer”, Weekendavisen, 2. februar 2007 (brugt som paratekst til <i>Den som blinker er bange for døden</i>) • Radioprogrammet <i>Skønlitteratur på P1</i> d. 25. marts 2015 med Caspar Eric (uddrag) • ”Samtale med Knud Romer” – klip fra interview fra litteraturfestivalen <i>Vild med ord</i>: www.kjerkegaard.blogspot.dk/2012/10/samtale-med-knud-romer-vmo-2012.html?m=1 (brugt som paratekst til <i>Den som blinker er bange for døden</i>) • Susanne Johansson: ”Vi er rustet til det værste”, BT, 10. september 2005 (brugt som paratekst til <i>Klovn</i>)
Omfang	Anvendt uddannelsestid 16 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Autofiktion som begreb • Fakta- og fiktionskoder • Dobbeltkontrakt • Paratekst (peritekst og epitekst) • Selviscenesættelse i det senmoderne samfund • Frontstage, backstage, middle region
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, læreroplæg, kursistfremlæggelser, it-øvelser, skriveøvelser

[Retur til forside](#)

Titel 4	Sprog og magt
Indhold	<p>Tekster/levende billeder/analyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helle Helle: ”En stol for lidt” (1996) • Henrik Ibsen: <i>Et dukkehjem</i> (1879) (uddrag) • Kjell Askildsen: ”Et dejligt sted” (1996) • Ludvig Holberg: <i>Jeppé på Bjerget</i> (1722) (uddrag) • Debat i Go’ morgen Danmark imellem Anne Grethe Bjarup Riis og Susan Møller fra Sexarbejdernes interesseorganisation: www.youtube.com/watch?v=bwK-AM08g2M • Klip fra interview med Bertel Haarder: www.youtube.com/watch?v=kexM6pXh1Ws&t=196s • Klip fra <i>De uaktuelle nyheder</i> – interview med Morten Messerschmidt: https://www.youtube.com/watch?v=ZsCovtzmye0 <p>Baggrund/teori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret PowerPoint om samtaleanalyse samt om sproghandlinger • Ole Schultz Larsen: iBogen <i>Håndbog til dansk</i>, Systeme: 4.12 > kapitlet ”Kommunikationsanalyse” (ikke afsnittet ”Transaktionsanalyse”) <p>Øvrigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analysevejledning i <i>Håndbog til dansk</i> • Filmatisering af <i>Jeppé på Bjerget</i> (uddrag) • Klip fra filmen <i>Adam og Eva</i>: www.youtube.com/watch?v=Q85gCIMO7w • Klip fra filmen <i>The Imitation Game</i>: www.youtube.com/watch?v=qu9ImFMLYxw
Omfang	Anvendt uddannelsestid 20 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Analyse af samtaler i litterære tekster, filmklip og interviews • Direkte og indirekte sproghandlinger • Undertekst • Facework herunder optoning og nedtoning • Høflighedsprincippet • Samarbejdsprincippet • Turtagning
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, læreroplæg, kursistfremlæggelser, it-øvelser, skriveøvelser

[Retur til forside](#)

Titel 5	Dokumentarfilm
Indhold	<p>Tekster/levende billeder/analyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uddrag af Lars Engels dokumentar: <i>Dømt til behandling</i> (1997) • Uddrag af Mads Nilsson og Troels Kingos tv-dokumentar: <i>Advokaternes tag-sev-bord</i> (2015) • Uddrag af tv-dokumentaren <i>På roven i Nakskov</i> (2015) • Uddrag af tv-dokumentaren <i>Blok på bistand</i> (2014) • Værk: Christian Sønderby Jepsen: <i>Naturens uorden</i> (2015) <p>Baggrund/teori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dorte Granild og Mette Wolfhagen: <i>Dox – forløb i medier</i>, Lindhardt og Ringhof, 2016, s. 16-18, 32-38, 40-43 • Gitte Horsbøl og Jette Meldgaard Harboe: i-bogen <i>Den iscenesatte virkelighed – fra nyheder til reality</i>, Systime, uddrag af kapitlet ”At analysere levende billeder” (om analyse af filmiske virkemidler) <p>Øvrigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret analysevejledning • Leder i Berlingske: ”Fattigdomsporno”, 1. maj 2015 • Mikkel Dyrting: ”TV2: Vi latterliggør ikke Nakskov”, Berlingske d. 6. maj 2015
Omfang	Anvendt uddannelsestid 20 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Filmiske virkemidler – fokus på fakta- og fiktionskoder • Dokumentar som genre - fokus på iscenesættelse af virkelighed • Undergenrerne den observerende, den autoritative og den deltagende dokumentar • Dokumentaretik
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, gruppearbejde, paneldebat

[Retur til forside](#)

Titel 6	Det moderne gennembrud
Indhold	<p>Tekster/levende billeder/analyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amalie Skram: <i>Constance Ring</i> (1885) (uddrag) • Henrik Pontoppidan: ”Naadsensbrød” (1887) • Herman Bang: ”Den sidste balkjole” (1887) • Værk: Henrik Ibsen: <i>Et dukkehjem</i> (1879) samt filmatiseringen fra 1974

	<p>Baggrund/teori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Carl-Johan Bryld: <i>Danske litteratur fra runer til graffiti</i>, Systime, 2002, s. 109-120 • DR-udsendelsen <i>1800-tallet på vrangen</i>, afsnit 7 • Lærerpåbegreb om Det moderne gennembrud samt om sædelighedsfejden • Mimi Sørensen og Mads Rangvid: ibogen <i>Brug Litteraturhistorien</i>, Systime, afsnittet ”Mande- og kvinderoller til debat”, dele af afsnittet ”Impressionismen og Herman Bang” <p>Øvrigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maleri: Christoffer-Wilhelm Eckersberg: "Bella og Hanna. M.L. Nathansons ældste døtre" (1820) • Maleri: Bertha Wegmann: "Portræt af Jeanna Bauck" (1881) <p>Perspektivering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helle Helle: ”Film” (1996) • Martin Andersen Nexø: <i>Pelle Erobreren</i> (uddrag) • Tinne Serup Bertelsen og Barbara Kjær-Hansen: ibogen <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i>, Systime, uddrag af afsnittet ”Helle Helle: Film”
Omfang	Anvendt uddannelsestid 26 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Det danske samfund i perioden omkring Det moderne gennembrud • De tre k’er: køn, klasse og kirke • Sædelighedsfejden • Kritisk realisme • Naturalisme • Impressionisme • Perspektiveringer ud fra forskellige spor i Det moderne gennembrud: <ul style="list-style-type: none"> - kampen for de fattiges vilkår (Martin Andersen Nexø) - skrivestil (sammenligning mellem impressionisme og minimalisme)
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, læreroplæg, kursistfremlæggelser, skriveøvelser, CL-øvelser, ekskursion til Statens Museum for Kunst

[Retur til forside](#)

Titel 7	Repetition
Indhold	<p>Tekster/levende billeder/analyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amalie Skram: ”Karens jul” (1885) • Claes Kastholm Hansen: ”Blodig nat på stenbroen”, Politiken, 20. maj 1993 • Hassan Preisler: <i>Brun mands byrde</i> (uddrag: s. 9-10, s. 51) (2013) • Mads Holm: ”Hassan Preisler: Jeg ville være en idiot, hvis jeg sagde, at hudfarve ikke spiller en rolle” (uddrag), www.entiteltilhvad.net • Mikala Krogh: <i>Ekstra Bladet uden for citat</i> (uddrag), 2014 (Dokumentarfilm) • Steen Steensen Blicher: ”Marie. En erindring fra Vesterhavet” (1836)

Omfang	Anvendt uddannelsestid 24 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Repetition af centrale begreber og fokuspunkter inden for hvert forløb • Eksamenstræning
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, fremlæggelser, prøveeksamen

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 8	Intro - tekst og genre
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Genretræ (udarbejdet af lærer) • Ark med kommunikationsmodel <p><u>Primærttekster/analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Øvelse med forskellige tekstbidder fra virkelighedens og fiktionens verden til genrebestemmelse; herunder bl.a. madopskrift, eventyr, ordensregler, leksikonopslag, brugsanvisning, vittighed <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 3D-billede
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 3 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til tekst- og genrebegrebet (fiktion og non-fiktion; epik – lyrik – drama) • Introduktion til kommunikationsmodel • Introduktion til 'analyse' og 'fortolkning'
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 9	Lyrisk – et grundforløb
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fibiger, Johannes og Gerd Lütken: <i>Litteraturens Veje</i> (Systeme, 2004); heri afsnit om ”Billedsprog” • Ark om komposition i digte (udarbejdet af lærer) • Ark om rim og rytme (udarbejdet af lærer) • Darger, Benedicte m.fl.: <i>Begreb om dansk</i> (Dansklærerforeningens Forlag, 2009); heri: ”At benævne og fortolke: Fra ord til tema (semantiske skemaer)” (s.33-34) <p><u>Primærttekster/analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Emil Aarestrup: ”Angst” (1838) • Søren Ulrik Thomsen: ”Levende” (1981) • VÆRK: Kursisterne har individuelt arbejdet indgående med udvalgte tekster fra det et selvvalgt musikalsk værk og har fremlagt for hinanden i responsgrupper. <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rim-introduktion via eksempler af Tom Kristensen: ”Det blomstrende slagsmål” (1920) og Rudolf Broby-Johansen: ”FORÅRET KOMMER TIL CAFÉEN” (1922) • Rim-eksempler, bl.a. ”Ebbe Skammelsøn”, Adam Oehlenschläger: ”Guldhornene” (1803) og ”Fædrelandssangen” (1819), Emil Bønnelycke: ”Gaden” (1917), Klaus Rifbjerg: ”Livet i badeværelset” (1960), Jokeren: ”København, København” (1996), Per Vers: ”City of Dreams” (2005) • Lægehåndbogen om ’angst’ (sundhed.dk – besøgt d. 23/2-2016) • Søren Ulrik Thomsens egen oplæsning af ”Levende” i Jørgen Leths dokumentarfilm: <i>Jeg er levende</i> (1999) • Analysemodel til analyse af lyrik (udarbejdet af lærer)
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 21 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til fagets grundlæggende analytiske metoder og begreber til brug ved analyse, fortolkning, perspektivering og vurdering af lyriske tekster, herunder særligt fokus på tekstens ”hvad”, ”hvordan” og ”hvorfor”. • Læsevejledning til lyriske tekster. • Introduktion til de fire eksistentialer (jeg, du, tid, rum) til brug ved analyse af lyriske tekster. • Introduktion til forskellige kompositionsmodeller til brug ved analyse af lyriske tekster. • Introduktion til forskellige lyriske virkemidler (rim og rytme, billedsprog, ordvalg, modsætninger og semantiske skemaer) • Introduktion til forskellige digtformer (klassisk og moderne) og deres kendetegn.

	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøgelse af, om vores lyriske værktøjskasse rækker til andre typer af tekster, som fx sange (VÆRK)
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 10	Retorik
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Darger, Benedicte m.fl.: <i>Begreb om dansk</i> (Dansklærerforeningens Forlag, 2009); heri kapitel 8: "Retorik og argumentation" (s.95-107) • Den store danske: om begrebet 'retorik' • Jonathan Wichman: "Kunsten at tale godt" (<i>Weekendavisen</i> 7.september 2007) (uddrag) • I-bogen <i>Grundbog i retorik</i> – heri om 'framing' og 'Newspeak/nysprog' • Karnøe, Jonathan Kolding: <i>Politisk psykologi</i> (Systime; 2014); heri om "politikere spinner med sprog og argumenter" (s. 99-102) <p><u>Tekster/analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jens Stoltenberg: mindetale (Utøya) 24/6-2011 • Statsministerens nytårstale 1. Januar 2018 • Klip med Mette Frederiksen hos Clement (DR2 1/2-2016) <p><u>Øvrigt materiale:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Diverse reklamer til analyse af bl.a. appelformer • Kursistproducerede eksempler på brugen af bl.a. appelformer og eksempler på newspeak og eufemismer • Kursistproducerede taler (5 års jubilæum) • Analysemodel til retorisk analyse (udarbejdet af lærer)
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 16 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til det retoriske pentagram, forskellige retoriske virkemidler (herunder bl.a. spin, newspeak og eufemismer), samt appelformer (etos, patos, logos). • Retorisk analyse af forskellige typer tekster på tværs af medier og genre, herunder med særligt fokus på reklamer og taler.
Væsentligste	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg

arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer
----------------------	---

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 11	Argumentation - at argumentere for et synspunkt
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Darger, Benedicte m.fl.: <i>Begreb om dansk</i> (Dansk lærerforeningens Forlag, 2009); heri kapitel 8: "Retorik og argumentation" (s.95-107) <p><u>Tekster/analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Thomas Hoffmann: "Forskere: Derfor er Messi verdens bedste fodboldspiller" (12/1-2016) • Camilla Schwalbe: "Hverken Skipper-mix, negerboller eller Hottentotkarussellen er racisme" (jyllandsposten.dk; 30.juni 2015) <p><u>Øvrigt materiale:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Forskellige lærerkonstruerede argumenter til argumentationsanalyse • Forskellige kursistproducerede argumenter til argumentationsanalyse • Analysemødel til argumentationsanalyse (udarbejdet af lærer)
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 16 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til og anvendelse af grundlæggende argumentationsanalyse (Toulmin), herunder påstand, belæg, underbelæg, gendrivelse, rygdækning og styrkemarkører • Introduktion til og anvendelse af forskellige argumenttyper, herunder autoritetsargumenter, ordvalgsargumenter, generaliseringer, modsætninger, sammenligninger og gentagelser af bestemte ord.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 12	Den tidligste litteratur: Fra Middelalder til Romantik
Indhold	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Litteraturens Veje</i>: s. 426-427 (om folkeviser og eventyr) + s. 164-166 (om kunsteventyr) + s. 456-458 (om romantik – universalromantik) • <i>Runer til graffiti</i>: s. 1-3 (om udviklingen af middelaldersamfundet) • Mimi Sørensen og Mads Rangvid: <i>Brug litteraturhistorien</i>. Systime. Daneklærerforeningens Forlag. 2014. s. 73 (om nationalromantikken). • Video-introduktion til 'Romantikken': https://www.youtube.com/watch?v=bMeBVNkgBmM <p><u>Tekster/analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Runeinskription – Jellingestenen (omkring år 970) • "Ebbe Skammelsøn" (riddervise - anonym - nedskrevet omkring 1555) • "German Gladensvend" (trylleviser – anonym - nedskrevet omkring 1580) • "De 11 svaner" (folkeeventyr – anonym – nedskrevet af Mathias Winther 1823) • H.C. Andersen: "De vilde svaner" (kunsteventyr, 1838) • "Tørnerose" (folkeeventyr – Brdr. Grimm) • Schack Staffeldt: "Indvielsen" (1804) • Adam Oehlenschläger: "Guldhornene" (1803) • Adam Oehlenschläger: "Fædrelandssang" (1819) • N.F.S. Grundtvig: "Danmarks Trøst" (1820) (uddrag) <p><u>Øvrigt materiale:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vandrerhistorie (til illustration af den mundtlige fortælletradition) • Aktantmodellen (til analyse af aktørernes indbyrdes relationer/funktion i eventyr) • Diverse malerier fra Romantikken til induktiv øvelse • Third Ear: "Guldhornene" (radiomontage) (2009) • "Derfor ser vi Paradise Hotel" (Videnskab.dk; 2014) + klip fra <i>Paradise Hotel</i> (moderne perspektiv + diskussion af eventyr-fascination i 00'erne) • DF valgvideo (2011) (moderne perspektiv på nationalromantik) • Nik og Jay: "Vi vandt i dag" (2012) – tekst + musikvideo + sammenligne med "Re-Sepp-ten" (1986) (moderne perspektiv på nationalromantik) • "Danskerne er blevet amputeret fra naturen" (<i>Politiken</i>, 2012) (moderne perspektiv på universalromantik) • Nomas manifest for Det Ny Nordiske Køkken (2004) (moderne perspektiv på universalromantik)
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 35 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Viden om folkeviser og eventyrs stilistiske og tematiske kendetegn. • Viden om folkevisers og eventyrs tilblivelseshistorie. • Viden om de samfundsmæssige og kulturelle forhold i brydningstiden mellem vikingetid og middelalder.

	<ul style="list-style-type: none"> • Evne til at analysere folkeviser og eventyr, såvel strukturalistisk, som historisk og psykologisk, samt evne til at finde eventyrtræk i andre typer af tekster fra andre perioder, herunder <i>Paradise Hotel</i>. • Viden om universalromantik og nationalromantik, samt den samfundsmæssige og kulturelle baggrund for romantikken i Danmark. • Kendskab til forholdet mellem folkeviser og folkeeventyr og romantikken • Kendskab til forskellen på folkeeventyr og kunsteventyr • Evne til at analysere romantiske tekster, samt finde romantiske træk i andre typer af tekster fra andre perioder, fx Dansk Folkepartis valgvideo 2011
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klasseundervisning • Par- og gruppearbejde (inklusive fremlæggelser) • Mindmapping-teknikker • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 13	Menneske, maskine og metropol (storby)
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fibiger, Johannes og Gerd Lütken: <i>Litteraturens Veje</i> (Systeme, 2004); heri afsnit om "Futurisme", "Ekspressionisme", "Eksistentialisme" og "Firsermodernisme" <p><u>Primærtetekster/analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Johannes V. Jensen: "Maskinerne" (1901) • Emil Bønnelycke: "Raadhuspladsen" (1918) • Tom Kristensen: "Nat i Berlin, 1921" (1927) • Peter Seeberg: "Patienten" (1962) • Michael Strunge: "Natmaskinen" (1981) • VÆRK: Erlend Loe: <i>Doppler</i> (2004) (fælles) <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Steve Jobs-introduktion af Iphone 2007 (Youtube-video) • Edward Munch: "Skriget" • Arnold Schönberg: udvalgte pianostykker • "Digtere, divaer og dogmebrødre" (afsnit 7 – uddrag om 1980'erne) • Duncan Macdougall: "21 grams theory" (Youtube-video)
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 22 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Tematisk sammenligning og perspektivering af forskellige skildringer af menneske, maskine og metropol (storby) på tværs af tid, genrer og

	<p>medier med særligt fokus på æstetiske virkemidler og udtryksformer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analyse, fortolkning, vurdering og perspektivering af forskellige typer tekster i den brede definition (dvs. litterære tekster, billedkunst, film m.m.) • Litteraturhistoriske nedslag i perioderne: 1900'erne, Mellemlkrigstiden (1920'erne og 1930'erne), 1960'erne, 1980'erne og 2000'erne. • Introduktion til forskellige centrale –ismer ('futurisme', 'ekspressionisme', 'eksistentialisme', 'Firsermodernisme')
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)